

NOVA DOBA

Stev. 39.

Celje, petek 24. septembra 1937

Leto XIX.

Izhaja vsak petek ob 15. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 Din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 Din, za inozemstvo 10 Din // Uredništvo in uprava: Celje, Strossmayerjeva ul. 1, pritličje, desno // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.666 //

Klerikalci na delu

Laško, 24. septembra

Ni še dolgo od tega, odkar se je mladina pričela tudi v našem srezu organizirati v mladinskih organizacijah Jugoslovenske nacionalne stranke. Mlade, sveže sile stopajo s tem prvič resno v politično borbo za zmago svojih idealov. Dnevno pristopajo fantje v te organizacije. Iz vseh slojev so; v starosti do 35. leta. Nihče jih ne sili k temu, ne z obljubami, ne z grožnjami, kvečjemu jim tu pa tam zrelejši pristaši raztolmačijo ideologijo in program stranke. Vedo, da jih v naši stranki ne bo zalagala z zlatom kaka višja sila, kakor to pričakuje še dandanes večina klerikalnih preslepljenecov od svojih voditeljev, »večina«, ki se duši v lastni zaverovanosti, v nezdravi in nesodobni atmosferi, ki si jo sama baš s tem ustvarja. Misli slednjih so odsotne od dejanskega stanja in razvoja dogodkov. Pristopajoči mladeniči vedo, da s pristopanjem ne bodo čez noč siti za vse večne čase, vedo tudi, da so obljube, od koderkoli dane, neizpolnjive brez skupnega in složnega dela vseh pozitivnih sil v državi.

Pristopajo s treznim razumom v prepričanju, da je že skrajni čas in potreba, da se zdrava sveža mladina, ki je v stanju z jasnim pogledom objeti situacijo, ki so ji težnje in potrebe na dlani, ki ima neuklonljivo voljo in moč, vztrajnost in borbenost, ki jo iniciativa reševanja sedanjega stanja sili na plan, ki ji življenje in dojemanja tečejo z duhom in potrebami časa — strne v jekleno enoto, v politično stranko. Prve želje mladih se izpolnjujejo že pri vstopanju v mladinske organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke. Saj vedo, da je ta stranka vsedržavna, brez plemenskega in verskega obeležja, da ne mara plemenskih, še manj pa verskih borb, da je za popolno svobodo in enakopravnost vseh veroizpovedi v državi, da pa ne mara tudi nobenih razrednih borb. Na čelu programa ima enakopravnost vseh naših državljanov, gospodarske in socialne reforme v korist socialno šibkejšim slojem, v korist kmetu, delavcu in za izboljšanje splošnega gospodarskega stanja.

Kot nacionalna stranka, ki zastopa princip absolutne enakopravnosti, je baš ona tudi prva poklicana, da čuva vse nacionalne in kulturne pridobitve vseh slojev države.

Vsemu ljudstvu je znano, kako imenitno so se v svojem »slovenoborstvu« izkazali naši klerikalci. Hoteli so, da eno državo predstavijo na zunaj in znotraj s tremi zastavami, čeprav je njihov voditelj že zdavnaj podpisal, in to skupaj z g. Živkovičem, da je najboljša, če eno državo predstavlja ena skupna zastava, v kateri so tri tradicionalne jugoslovenske barve pač tako razporejene, da nimajo pri tem privilegija niti Slovenci, niti Hrvati, niti Srbi, torej po principu enakopravnosti. Širom Slovenije so si za časa Živkovičevega potovanja po Sloveniji pripenjali »domače« trakove na prsi, nosili »domače« zastave na drogovičih po ulicah, jih izobešali na hišah in trgali pri tem državne zastave. A kakor bi trenil, čez noč, so isti »slovenoborci« zavrgli to našo »domačo« zastavo, ne na tisti lepi pietetni način, s katerim so bile leta 1929. shranjene in prepričane zgodovini, temveč na način, ki je blizu oskrunjenja. Isti so to napravili, ki so za časa Živkovičevega obiska v Sloveniji kričali, da so jugoslovenski nacionalisti »izdajalci slovenske zastave«. Po prosvetnih taborih hodijo sedaj ti klerikalci z jugoslovenskimi zastavicami. Vprašamo se danes: kdo so večji izdajalci slovenske zastave, ali tisti, ki so jo

Nadloge šmarskega sreza

Šmarje, 24. septembra

Težko in slabo je letos menda povsod, saj deževje nikjer ni pospeševalo rodovitnosti naših polj. Z veseljem pač čitamo, da se časi boljšaja vsaj drugje, čeprav pri nas o tem še ničesar ne vemo. Edino, kar čutimo je, da tudi v časih tako kričave brezposelnosti pri nas ni dobiti delavca na polje, pa če bi ga potreboval še tako nujno in mu plačevali po zahtevi.

Spodnji del našega okraja je obiskala toča in ga uničila tako temeljito, da reveži resnično ne vedo, s čim si bodo ohranili vsaj golo življenje. Zbirke, ki se delajo v ta namen, so sicer lepo znamenje, a zdaleka ne morejo odpomoči niti največji bedi. Tudi morebitni odpis zemljiškega davka ne bo praktično mnogo zalegel. Rdeči križ, ki sicer pobira z zakonitimi pribitki na poštine in vozovnice poleg prostovoljnih prispevkov nekaj davek za pomoč potrebnim, doslej ni dal na zadevne prošnje niti odgovora.

Večno deževje je že ponovno napolnilo vse struge ter vrglo vodo po vseh dolinah in pobililo večino travnikov vsega okraja. Tako se je zgodilo pri senu, tako pri otavi. Krma je slaba in živina bo začela bolehati na metuljavosti, tako da bi bila dolžnost oblasti, da da občinam na razpolago zdravilna sredstva, da si tako same odpomorejo, ko je živinozdravniška pomoč tako težko dosegljiva. Koliko denarja se izda drugod za to, da se pridobi produktivna zemlja, v šmarskem okraju pa se pusti toliko zemlje stalno poplavljeni, ko bi se dalo vse ozemlje s skromno regulacijo potokov vsaj nekoliko izboljšati, saj gre za pokrajine, ki so v dolžini skoraj 10 km in v širini 3 km pod vodo ob prav neznatih poplavih.

Česar pa niso vzele ujime, pokončujejo vrane, ki so zapustile po toči uničene kraje. Prišle pa so očitno tudi iz krajev, kjer so jih z oblasveno pomočjo pričeli preganjati, kajti v šmarskem okraju se kakor v drugih tudi v tem oziru ni nič kaj zgodilo. Sedaj so vrane tukaj tako goste, da zakrijejo kar vso planjavo, in gorje koruzi, nad katero se spravi. Ljudje postavljajo slamnata strašila, belijo obrobne rastline, pa

čez noč zavrgli in poteptali v temo, ali tisti, ki so jo prepustili zgodovini na dostojen način?

Klerikalci! Ali ste vprašali kdaj svoje voditelje za Vaš program? Če Vam ga povedo brez izkrivljenja, ne bo niti enega klerikalca več, razen »voditeljev«. Dan za dnem mažejo svoj magnet, da obdrži svojo privlačno silo. Precizno izbirajo sredstva, uporabljajo raznovrstne metode. Zaspili so ljudstvo s svojim »slovenoborstvom«, znanim »čuvanjem domače zastave« in slovenskega jezika. Nič se jim ni obneslo, čeprav imajo sedaj take možnosti, kakor jih gotovo ne bodo imeli nikoli več. Zakaj sedaj ne uredijo vprašanja enakopravnosti državnih jezikov, n. pr., da bi se Srbi in Hrvati učili v šolah slovensčine, kakor mi srbohrvaščine, da bi se tiskale državne tiskovine v vseh priznanih državnih jezikih itd. itd.? »Zavedni« ljudje, vprašajte na taborih o tem svoje voditelje!

Napovedali smo že v eni prejšnjih števil, da ne bo dolgo, ko bodo začeli klerikalni voditelji zopet mazači svoj magnet. Sedaj, ko pristopajo fantje v naše zvrstne vrste, ki jim v pogledu splošne kvalitete ni enakih, se zbirajo na posvete klerikalni voditelji. Sedaj, ko prihajajo v naše vrste fantje z našega podeželja, ki se v naših vrstah počutijo kakor prerajeni po težkem klerikalnem balastu, hodijo »firerji« s kaplanom na čelu po našem podeželju in stiskajo v klešče, če že ne morejo osvobodene mlade,

je vse brez koristi. Teh živali je toliko, da so ljudje že koruzo raje pobrali, in jo sedaj že izkožuhano suše po štogih. V prihodnji zimi pa se naj vendarle organizira tudi proti tem črnim hudobijam vojska, da bo tudi polje šmarskega okraja vsaj obdelovanja vredno.

Nikoli pa se ni pojavilo v okraju še toliko ciganov, kakor letos. Doslej so prihajali in zopet odhajali. Letos pa so kar prihajali, očitno so imeli oblastno dovoljenje, ter ostajali kar dalje časa in se še vračali; pri tem pa so prosjačili kar odkrito: dajte nam, če ne si ponoči kar sami vzamemo na njivi... In zopet ni pomoči...

Šmarski okraj je po vsem pač najbolj zapuščen in ubog, ker nima niti enega premožnega kraja, kajti od tega, da prihajajo bogatini v Rogaško Slatino, nima pravzaprav okraj ničesar. Pa tudi sicer nima okraj nikogar, ki bi zanj vlagal prošnje in zahteve, saj ima poslanca iz opozicije... Dočim bi naj sedanja doba pomagala v prvi vrsti tistim, ki si sami doslej niso mogli pomagati, ostaja šmarski okraj brez sleherne višje organizirane šole v kulturnem in brez sleherne pomoči tudi v gospodarskem oziru tam, kjer je bil ko je bil še razdeljen med Celje, Brežice in Ptuj, na kar kaže tudi njegov uradni naziv: Šmarsko-rogaško-kozjanski srez.

Vojnim žrtvam — mrtvim spomenike, živim beraške palice

Po gornjem reku se v Jugoslaviji rešuje vprašanje vojnih žrtv. Potrebno je pač, da se v spomin padlim postavljajo spomeniki, sramota pa je, da vidimo vsak dan več živih vojnih žrtv uprtih na beraške palice. Nobena država v Evropi ne dolguje moralno vojnim žrtvam toliko, kakor ravno Jugoslavija; od tega velikega dolga pa vojne žrtve ne prejemajo danes niti obresti. Celih 18 let se že rešuje pri nas invalidsko vprašanje, pa še vedno ni rešeno. Lahko pač trdimo, da ni socialne pravičnosti napram vojnim žrtvam, kar pač živimo v dobi velikega po-

dine, pa vsaj njihove očete in matere, ki v življenju še niso našli moči, da bi se iztrgali magičnim silam klerikalizma. Pretekle dni so popisovali po Šmiklavžu, Reki in vsej ostali okolici in hoteli spraviti v svoj usodni objem komaj sproščene sile našega podeželja.

Ali fantje so trdni! Niti vplivi na starše, niti obljube, da bodo dobili dobre zaposlitve, niti to, da špijonirajo za njimi po cele dneve, niti vplivi, s katerimi jih straši ostala nezavestna okolica, niti to, da govoriyo nasprotniki najneverjetnejše stvari, očitne laži, kakor n. pr., da hoče Jugoslovenska nacionalna stranka iztrebiti v Jugoslaviji katoliško vero, prisiliti ljudstvo, da sprejme pravoslavno vero, stvari, ki so daleč od politične lojalnosti in morale, ki jih lahko govore le pokvarjeni tipi človeške družbe — jih ne spravijo iz ravnotežja. Preveč je v njih značajnosti, vztrajnosti, borbenosti, odločnosti in onega treznega preudarka, s katerimi se dičijo vsi na duši in telesu zdravi ljudje.

Mladina pri nas ima le eno željo: Da ostanejo katoliški duhovniki lepo v cerkvi in po skromnih Kristusovih načelih pripovedujejo njegove lepe nauke, ki bodo ljudi družili, ne pa razdvajali. **Religija — vera in njen simbol naj bo sila nad nami, prosta vsega, kar bi jo moglo omadeževati. Fantje s podeželja, le strumno, brez strahu v naše vrste!**

manjkanja prave in nesebične ljubezni do naroda in države.

Invalidski zakon iz leta 1929., ki je sedaj v veljavi, je bič vojnih žrtv, ki so dale svoje najdražje za svojo zemljo, in ne upošteva največje svetinje, ljubezni do domovine.

Vojne žrtve in naši državni so združene v močni organizaciji Udruženja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije. Ta organizacija vodi odločno borbo, da se živim vojnim žrtvam priznajo zaščitne pravice. Ta borba je silno težka, ker ni ljubezni in razumevanja.

Udruženje je izdalo pred kratkim brošuro »Beseda o zaščiti vojnih žrtv«. S slikami in besedo pripoveduje ta brošura o številnih krivcih, ki so bile storjene posameznim vojnim žrtvam. Te krivice so tako kričeče, da postane človeka groza, ko gleda to veliko narodno sramoto. Iz te brošure navajamo samo dva primera:

Tomaž Bratuža, 100% invalid, je oslepel, ker je bil zastrupljen s plinom na bojišču. Invalidski zakon iz leta 1929. priznava zaščito le takim borcem, ki so postali invalidi vsled ran. Tomaž Bratuža je bil »samo« zastrupljen s plinom in je zaradi tega izgubil zaščito po zakonu. On sam pripoveduje:

»Tako hodim jaz, Tomaž Bratuža, 100% vojni invalid in z menoj nešteto meni podobnih. Strupeni plin na bojišču mi je vzel oči. A ker bi se baje lahko nekaj takega zgodilo tudi doma, ne dobivam invalidnine, ker zastrupljenje s plinom ni rana...« Čujte tudi drugo zgodbo žalostne resnice:

»Mati Marija Willenpart, stara zdaj 78 let, vsa nesrečna in zdelana, je izgubila sina na koroški fronti, borečega se za Jugoslavijo leta 1919. Ker živi še en njen polnoleten sin, ki je tudi že upokojen z nezatno pokojnino, ne dobi invalidnine, ker jo pač lahko redi ta upokojeni sin. Njen sin Anton je padel tako rekoč ne samo za domovino, ampak za svobodo slovenskega naroda, za Jugoslavijo. Sam župnik iz Kaplje na Koroškem Stefan Singer je pisal materi: Vaš sin Anton je junaško padel v Svetni vasi, do zadnjega diha držeč strojnico v rokah. Iz Celovca se je pripeljal železni oklopni vlak z mnogimi avstrijskimi vojaki. In v bitki je bil Anton zadel v glavo. Padel je junaške smrti za domovino. Jaz sem ga sam videl na mrtvaškem odru in sem ga sam pokopal. Pri pogrebu dne 2. maja 1919 zvečer nas je bilo le pet ljudi. Saj se iz strahu pred aretacijo ni nikdo upal udeležiti pogreba. Njegov grob okrasimo vsako leto na vernih duš dan in prižgem lučke. Tudi se ga spominjam pri svetih mašah.«

Slika za sliko se vrsti v »Besedi o zaščiti vojnih žrtv«, ena strašnejša od druge, da se človek zgrozi in vpraša:

Ali je ljubezen do države v Jugoslaviji le še predmet s katerim se bavijo stare mamice in stari očetje, ki so imeli o tem nekoč zelo, zelo visoke pojme?

Nepredvidena škoda, ki se ustvarja s takim postopanjem napram vojnim žrtvam, pada kot nevidna strupena rosa na zdravo moralo našega naroda.

Udruženje vojnih invalidov skuša po svojih močeh lajšati gorje tem največjim revežem. V to svrhu zbira sredstva z raznimi prireditvami, tombolami, da nudi pomoč najbednejšim.

Tako bo tudi krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju priredil v to svrhu tombolo v nedeljo 10. oktobra. Tombolske tablice se dobijo v vseh večjih trafikah v Celju. Apeliramo na prebivalstvo Celja in okolice, da v čim večji meri poseže po tombolskih tablicah in tako podpre one, ki so si sicer zaslužili boljše plačilo!

Celje je počastilo spomin prezidenta Masaryka

Jugoslovenska češkoslovaška liga in Sokolsko društvo v Celju sta priredila v zvezi z ostalimi narodnimi društvi dne 17. t. m. ob 18'30 v veliki dvorani Narodnega doma v Celju komemoracijo za prezidentom dr. T. G. Masarykom. Komemoracije so se udeležili predstavniki civilnih in vojaških oblastev in uradov, šol, korporacij in društev, med njimi Sokoli in Sokolice v krojih in v civilu z znaki s štirimi sokolskimi prapori, ter mnogo drugega narodnega občinstva.

Komemoracijo je otvoril predsednik JČ -lige g. dr. Juro Hrašovec s sledečim govorom:

»Velikega učenjaka, odličnega človeka, neustrašnega junaka, vzornega državljan in vladarja, najboljšega zagovornika pravice in resnice, dobrega prijatelja mladine, zaščitnika vseh, ki so iskali pomoči v bedi in nesreči, bivšega predsednika bratske nam češkoslovaške republike dr. Masaryka ni več med živimi. Dne 14. t. m. zjutraj ob 1/2 4. je splaval duh njegov v večnost. Kakor je meseca decembra leta 1935. mirno zapustil svoje visoko mesto, kjer je bil dovršil svojo življenjsko nalogo, tako tiho in dostojanstveno brez smrtnega boja se je odslavlil od svoje rodbine in domovine. Vest o njegovi smrti je potrla ves narod češkoslovaški, ker je izgubil svojega ljubljena — moža, ki ga je po stoletjih suženjstva privedel v novo življenje pod svobodnim solncem, ki si je po svojih izrednih lastnostih po svojem nesebičnem in nad vse uspešnem delovanju pridobil spoštovanje in hvaležnost vsega človeštva. Ob njegovi krsti žalujemo poleg lastnega naroda in prvi vrsti mi Jugosloveni, ki nam je bil vselej pred vojno in po vojni najzvestejši zaveznik in najboljši prijatelj. Kakor oba naša naroda, tako je družila tesna prijateljska vez oba sedaj pokojna vladarja. Splošna je bila žalost v češkoslovaški državi, ko nam je zločinska roka ubila kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Pokojni Masaryk je izgubil tedaj nad vse mu draga prijatelja. Ko ga je narodno predstavništvo češkoslovaško po njegovem odstopu izvolilo za častnega dosmrtnega svojega predsednika, je dalo svoji hvaležnosti in ljubezni izraz v kratkih besedah, da je Masaryk zaslužen za domovino in človeštvo. Istotako izražamo mi vse naše misli v tem težkem trenutku z besedami: Umrl je mož. Slava velikemu Slovnanu — slava vzor možu Masaryku!«

Udeleženci so počastili spomin nesmrtnega prezidenta z enominutnim molkom, nato pa s klici »Slava!«

Nato je g. prof. Janko Orožen v globoko zasnovanem in tehtnem govoru prikazal mogočni lik ter ogromno državniško in filozofsko delo velikega pokojnika v korist svojega naroda in vsega slovanstva ter človeštva sploh. Po besedah g. prof. Orožna, ki so se vseh globoko dojmile, sta združena moška zbora CPD in »Oljke« pod vod-

Jama na cesti

Na križišče v našem mestu je prišel, tega je že mnogo let, delavec, odložil orodje in počasi postavil križ z zastavico, ki je bila za vozila znak, da se popravlja cesta. Slek je suknjič, zavihal rokave in začel z orodjem najprej dvigati kocke iz tlaka. Ko je dvignil v ozkem pasu kocke od pločnika do sredine ceste, je začel s krampom in lopato odkopavati prst.

Stražnik ga je že ves čas motril s svojega mesta. Poznal je vse mestne delavce, ki imajo pravico razkopavati ceste, a tega, ki je danes tu kopal, pa še ni videl. Zato je stopil tja k njemu in ga povprašal, kaj dela in kdo ga je poslal. Delavec je odvrnil, da je z magistrata in so ga poslali, da izkoplje tu potrebno jamo. Nato pa je delal naprej. Stražnik je še za trenutek obstal, ko pa je videl, da ima delavec v redu s seboj tudi zastavico, s katero označi mesto, kjer dela, je pomirjen odšel nazaj na svoje mesto.

Malo po osmih je prišel mimo vodovodni mojster in postal pri delavcu. Pogledal je jamo, ki je nastajala, pogledal delavca in šel počasi naprej. Še med potjo je mislil, kaj zopet dela plinarna v tej ulici. Res da tega delavca ni poznal in ga še ni nikdar videl, da bi delal s plinarniški delav-

stvom pevodnje g. Cirila Preglja dovršeno zapela himno »Kde domov muje«. Lepo svečanost je zaključila izredno posrečena alegorija, ki je simbolizirala poklonitev Češkoslovaške in Jugoslavije velikemu Masaryku.

Celjski mestni svet je imel isti večer kratko žalno sejo, na kateri je župan orisal življenje, delo in nevenljive zasluge prezidenta Masaryka.

V torek 21. t. m., na dan pogreba prezidenta Masaryka, so na večini poslopj v Celju zaplapolale žalne zastave. V šolah so bila predavanja o velikem pokojniku. Dan je bil pouka prost.

Domače vesti

d Pogreb prezidenta Masaryka. Ob iskrenem sočustvovanju vsega kulturnega sveta je češkoslovaški narod v torek položil v grob svojega nesmrtnega prezidenta Osvoboditelja dr. T. G. Masaryka. Pogrebni svečanostim je prisostvovalo okrog dva milijona ljudi. Ko se je prezident dr. Beneš na Hradčanih poslovil od svojega velikega učitelja, je krenil ogromen žalni sprevod po isti poti, po kateri se je dr. Masaryk l. 1918. kot triumfator vračal iz tujine v zlato Prago. Pred Wilsonovim kolodvorom se je češkoslovaška vojska z defilejem poslovila od svojega ustanovitelja in prvega vrhovnega poveljnika. Truplo so nato prepeljali z vlakom v Lane in ga položili na tamkajšnjem vaškem pokopališču k zadnjemu počitku v grob poleg Masarykove žene. Češkoslovaški narod je na pretresljiv in veličasten način izkazal poslednjo čast svojemu največjemu sinu.

Rim 1,176.000. Madžarska: 93.026 km², 8,950.000 preb., Budimpešta 1,510.000. Nemčija: 470.714 km², 67,180.000 prebivalcev, Berlin 4,219.000, Poljska: 388.635 km², 33,800.000 prebivalcev, Varšava 1,224.000. Francija: 550.986 km², 42,015.000 prebivalcev, Pariz 5,000.000. Rusija: 21,768.000 km², 179,600.000 prebival., Moskva 4,600.000.

d Tragična smrt v sodu. V ponedeljek okrog 9. dopoldne je nesel 34-letni posestnik Ivan Jurko v Jurkloštru sadne tropine na pod, da bi jih tam dal v velik sod, v katerem je že imel večjo količino tropin. Ko je odprl vrata sode, so mu padla vrata v sod. Jurko je zlezl v sod, da bi izvlekel iz njega vrata, pri tem pa so ga omamili plini, ki so se razvijali v sodu. Kakih deset minut pozneje sta prišli na pod Jurkova žena in sestra ter z grozo opazili, da leži Jurko neigibno z glavo v sodu. Priskočili sta takoj na pomoč, bilo pa je že prepozno, kajti Jurko je bil že mrtev. Plini v sodu so ga bili zadušili. Jurko se je bil šele letos poročil. Bil je vnuk šolskega nadzornika v p. g. Rada Jurka v Celju in šolskega upravitelja v p. g. Blaža Jurka v Vojniku. Tragično umrlemu mlademu posestniku bodi ohranjen blag spomin, kruto prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

d Smrten padec. Ko je nesla 67-letna perica Marija Razpotnikova 17. t. m. zvečer vrečo fižola na gospodarsko poslopje posestnika Jagra v Vrblju pri Žalcu, je padla v temi skozi odprtino za basanje hmelja v globino in se težko poškodovala. Starka je kmalu nato podlegla poškodbam. Tu-

Na novo je ustanovljeno

Zagrebsko skladišče sukna

Celje, Glavni trg 10

kjer dobite strogo po tovarniških cenah vse vrste sukna in drugo manufakturno blago.

Oglejte si novo ustanovljeno

Zagrebsko skladišče sukna

Celje, Glavni trg 10

d Površina in število prebivalstva posameznih držav. Jugoslavija: 248.665 km², 14,950.000 prebivalcev, Beograd 350.000. Češkoslovaška: 140.399 km², 15,155.000 prebivalcev, Praga 918.000. Rumunija: 294.967 km², 19,200.000 prebivalcev, Bukarešta 653.000. Bolgarija: 103.146 km², 6,170.000 prebivalcev, Sofija 310.000. Turčija: 762.736 km², 16,408.000 prebivalcev, Ankara 124.000. Grčija: 130.199 km², 6,837.000 prebivalcev, Atene 950.000. Albanija: 27.538 km², 1,067.402 prebivalcev, Tirana 41.000. Avstrija: 83.857 km², 6,762.000 prebivalcev, Dunaj 2,000.000. Velika Britanija: 243.175 km², 47,775.000 prebivalcev, London 8,500.000, Italija: 310.137 km², 43,163.000 prebivalcev,

di njen mož se je pred 20 leti smrtno ponesrečil na nekem gospodarskem poslopju. V soboto 18. t. m. pa je umrl v Gotovljah 55-letni posestnik Jože Kač, mož edine sestre smrtno ponesrečene Razpotnikove. Tako je žena posestnika Kača v 24 urah izgubila svojo sestro in svojega moža.

d Redek naravni pojav. Na vrtu trgovca in posestnika g. Josipa Smeha v Mestinju je sedaj grm španskega bezga v polnem cvetju. Cvetoč španski bezeg ob koncu septembra je gotovo redkost!

d Iz učiteljske službe. Učiteljica Julijana Kraljeva je premeščena z Mute v Liboje pri Celju.

ci, toda od vodovoda tudi ni. Sicer pa ta mestna plinarna! Vedno in vedno kopljejo in rijejo po cestah, nabijajo železne cevi v zemljo in iščejo, kje plin uhaja, pa so najbrž nastavili nekaj novih delavcev.

Inženjer iz plinarne je šel okrog desetih dopoldne mimo mesta, kjer je delavec kopal jamo. Delavec je bil že skoraj do pasu v zemlji. Inženjer je postal, takoj ugotovil, da plinske cevi niso na tem mestu položene, in še svojemu znancu, ki je prišel mimo, rekel, da delajo to najbrž zaradi vodovoda. Tam pri vodovodu tudi vedno nekaj prekopavajo, edina sreča je še, da v našem mestu ne tlakujemo preveč ulic, sicer bi oni od vodovoda sigurno takoj drugi dan na novo tlakovano ulico zopet prekopal.

Mestni svet je prav tiste dni slavil ne vem koliko obletnico, odkar je bil izvoljen. V tistih časih so namreč tudi mestne občinske svete izbirali volilci, ne samo vaških, kakor je to sedaj v navadi. Mestni svet z županom vred je po seji skupno odšel k »Črni mački« tam v ozki ulici in primerno proslavil to za mesto važno obletnico. Zato je tudi drugi dan gospod župan šel malo kasneje, šele ob enajstih, proti magistratu. Že med potjo ga je prestregel dopisnik vladnega lista in ga naprosil za interview o delovanju ob-

činske uprave od izvolitve do danes. V pogovoru na cesti, ki so ga prekinjali samo česti pozdravi, je župan označil vodilne smernice, ki si jih je ta občinski odbor ob svoji izvolitvi začrtal in ki jih je v korist mesta tako uspešno izvedel. V tem sta prišla gospod župan in dopisnik na glavno križišče, kjer je delo že močno napredovalo. Delavec, ki je kopal jamo, je v jami že skoraj izginil. Župan je za trenutek obstal pri jami. Ko je šel naprej, je pa omenil dopisniku, da je to začetek širokopotezno zamišljene splošne kanalizacije našega mesta, ki je tako nujno potrebna.

Ni še odbila ura v župni cerkvi dvanajst, ko je delavec že zlezl iz jame, pobral svoje orodje, oblekel suknjič in z orodjem odšel. Le križ z zastavo je pustil na mestu.

Tudi stražnik se je menjal. Novi stražnik je vprašal starega, kaj tu delajo, pa mu je stari odgovoril, da je z magistrata neki delavec, ki tu koplje.

Koncem tedna je izšel vladni list in obširno opisal zasluge izvoljenega občinskega odbora v preteklosti, nato pa z debelimi napismi objavil, da se je delo za splošno kanalizacijo mesta že začelo in da je župan sam Vašemu dopisniku pokazal začetek teh obširnih del.

Jama na glavnem križišču pa je o-

Kino METROPOL Celje prinaša:

25., 26. septembra

Ničevo

Burna preteklost žene preti uničiti njen srečni zakon. Veličastna bitka na morju.

V glavni vlogi:

Ivan Možuhin in Harry Baur

27., 28., 29. septembra

Srce podzemlja

(Gleisdreieck)

Nad vse zanimivi doživljaji mrladega železniškega uradnika in lepe modistinje.

V glavni vlogi:

Gustav Fröhlich in Heli Finckenzeller

Vsako nedeljo ob 10.15 in 14. matineja

d Spomenik politiku in pisatelju dr. Ivanu Tavčarju so slovesno odkrili v nedeljo dopoldne pred Tavčarjevo rojstno hišo v Poljanah pri Škofji Loki. Spomenik je delo akad. kiparja B. Pengova.

d Razpis književnih nagrad. Mladinska matica razpisuje 3 književne nagrade v višini 3000, 2500 in 2000 din, in sicer a) za povest, ki bo primerna za otroke od 9. do 14. leta. Obseg okrog 6 tiskovnih pol rednih izdaj Mladinske matice. b) Za knjigo, primerno za otroke od 6. do 9. leta, ki je lahko slikanica, povest ali pravljica, v vezani ali nevezani besedi. Obseg 4—5 tiskovnih pol. c) Za knjižico realne vsebine. Obseg 5 tiskovnih pol. Nagrajena bodo samo dela, ki so primerna za tisk. O višini nagrade pa bo odločevala samo kvaliteta, ne glede na to, ali je delo pisano za realno knjižico, za zrelejše ali mlajše otroke. Avtorji nagrajenih del prejema tudi običajen honorar. Sprejemajo se le tipkani rokopisi, ki naj se pošljejo psevdonimno. V zaprti kuverti pa naj bo ime in naslov avtorja. Rokopise sprejema do 1. januarja 1938. Mladinska matica v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1, kjer se dobijo tudi vse podrobnejše informacije.

d Proglasitev za mrtvega. Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Janez Šmalčič, rojen v Jaroslavicah, pristojen v občino Kapele v brežiškem srezu, ki je odšel l. 1915. na rusko bojišče, nakar je izginila vsaka sled za njim.

Celje in okolica

c Dijaško zavetišče v Celju. Da se dijakom celjske gimnazije, ki nimajo v mestu stanovanja in čakajo po končanem pouku na odhod vlakov, nudi potrebno zavetišče, kakor ga zahteva od staršev šolska oblast, je ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju oskrbela za to šolsko leto prostore v nekdanji čitalnici

stala osamljena. Popoldne že ni bilo več delavca. Potekel je teden, potekel je drugi, mnogi so godrnjali, ker so se morali jami izogibati, vsi pa so ugibali, zakaj je ta jama potrebna, kdo jo je izkopal in kdaj jo bodo zopet zasuli. Izšla je kratka notica v listih, da ni prav, da mesto tako dolgo po opravljenem delu jame ne zasuje, posebno sedaj poleti, ko je polno tujcev.

Župan je takoj zahteval referat o tem, kdo je izkopal jamo, zakaj je bila potrebna in zakaj še ni zasuta. Referat je zahteval nujno. Takrat pa je na občini zavladala mrzlica. Vodovodni odsek, ki je bil prvi poklican, da da pojasnila, je javil, da so jama izkopal delavci od plinarne. Plinarna je javila, da so najbrž od vodovoda; ko je pa bila opozorjena, da vodovodni odsek ni delal, je javila, da najbrž odsek za tlakovanje. Odsek za tlakovanje je javil, da je osnoval šele kaldrinski fond in da še sploh nima nastavljenega nobenega delavca, ker je ves kredit izčrpala komisija, ki je določala, ktere ulice pridejo v poštev za tlakovanje. Pač pa je odsek javil, da je to delala pošta. Na nujen pismen poziv je pošta odgovorila, da pride naše mesto šele kot 157. mesto v poštev za polaganje telefonskih kablov in da poštni delavci niso izkopal te jame. Vodilni inženjer na občini je bil v naj-

ni dvorani in knjižnici v prvem nadstropju Narodnega doma. To zavetišče, ki bo imelo posebno dvorano za dijake in prostore bivše knjižnice za dijakinje, bo stalno in redno nadzorovano. Za revne dijake in dijakinje je zavetišče brezplačno, za druge pa se bo po premoženjskih razmerah zahteval od staršev odgovarjajoči mesečni prispevek za vzdrževanje, čiščenje in kurjavo dvoran. Ženska podružnica CMD, ki je prevzela nase to skrb in delo, izvršuje s tem svojo lepo socialno nalogo v prilog naši »potujoči šolski mladini«, da ne bo zapuščena in zanemarjena tavalna in prezebala po mestu ali se zatekala v neprimerne prostore. Celjski posojilnici, ki je šla uvidevno in velikodušno na roko, da se je mogla ta lepa zamisel uresničiti, gre v imenu staršev in mladine priznanje in zahvala.

c Konferenca o razdolžitvi kmetov, ki je bila v nedeljo dopoldne v risalnici meščanske šole v Celju, je bila po interesnih iz posameznih občin celjskega sreza prav lepo obiskana. Udeležba je pokazala, da je v uredbi mnogo nejasnosti, ki jih je bilo potrebno podrobno tolmačiti. Najtežja določitev uredbe je pa rok zapadlosti prvega obroka 1. september, ki je za slovenske gospodarske prilike naravnost nemogoče. Ako ima naš kmet v bolj ugodni letini, kakor je letošnja, sploh kaj za prodajo, ne more tega vnovčiti pravočasno do 1. septembra. Za naše prilike bi prišel v poštev rok šele meseca novembra. V tej zadevi bi bilo pač želeli v interesu kmetovalcev, da bi se dosegla izprememba, ker le tedaj bi se mogla določila uredbe v izdatnejši meri s strani kmetovalcev izvršiti.

c Odlikovanje celjskih gasilcev. V soboto zvečer je izročil starešina celjske gasilske župe odlikovanja 26 zaslužnim članom celjske gasilske čete. Zlato kolajno so prejeli gg. Henrik Findeisen, za več kot 50-letno službovanje, Ivan Cvetanovič, Karel Ferjen, Franc Karbeutz, Franc Košir in Josip Potnik za več kot 40-letno službovanje, Edmund Bandek, Ivan Gradišer, Bogomir Gradt, Julij Jicha, Jernej Planko, Ludvik Scheu in Avgust Šviga za več kot 30-letno službovanje ter Emerik Berna, Ivan Jellenz, Josip Krell, Ivan Rigersperger in Fric Terček za več kot 20-letno službovanje. S srebrno kolajno so bili odlikovani gg. Anton Korber, Alojz Krajnc, Josip Pristovšek in Fric Werdouschegg, z bronasto kolajno pa gg. Ljubo Domitrovič, Avgust Maček, Martin Orehovec in Ivan Putan. Odlikovancem iskreno čestitamo k lepemu in zasluženemu priznanju!

c Celjski strelci so se v Beogradu postavili. Proslave 50-letnice Saveza strelskih družin in vsedržavnega strelskega tekmovanja v Beogradu od 8. do 15. t. m. se je udeležila tudi celjska strelska družina, ki je bila častno zastopana. Tekmovanja se je udeležilo iz Celja 7 strelcev s pred-

sednikom celjske strelske družine g. Jankom Wagnerjem in praporom celjskega strelskega okrožja. Celjani so dosegli prav lepe rezultate. Celjska ekipa (Blumer, Lackner, inž. Rauter, Aman in Keblič) se je s 1454 točkami plasirala na sedmo mesto. Kot posamezniki so zasedli izmed Celjanov: na tarči »Proslava« Blumer 14., Lackner 25. in Keblič 43. mesto izmed 100 nagrajenih, na tarči »Kajmakčalan« brzo streljanje Blumer 9. in Lackner 16. mesto izmed 30 nagrajenih, na tarči »Cetinje« pa Blumer 43. in Aman 74. mesto izmed 100 nagrajenih. Celjani so prejeli sedem nagrad. Celjski strelski družini čestitamo k lepemu uspehu!

c Kako izgleda skupni efekt občinskega gospodarstva za l. 1936-37? V redni seji mestnega sveta 17. t. m. je finančni referent poročal o računskem zaključku mestne občine celjske za l. 1936-37, v nasprotju z dosežanjo prakso pa ni navedel skupnih števil dohodkov in izdatkov ter končnega efekta, ki v prvi vrsti zanima davkoplačevalce. Morda bo finančni referent do prihodnje seje v tem pogledu izpopolnil svoje nejasno poročilo.

c Plačilo mestnega dolga pri meščanskemu oskrbovalnemu skladu. Mestna občina bo v celoti vrnila zneske, ki jih dolguje meščanskemu oskrbovalnemu skladu, tako da bo potem ostal samo še znesek, ki ga dolguje ta sklad občini.

c Vincencijeva konferenca je zopet prosila mestno občino za podporo. Občina ji bo sedaj dobavila brezplačno dva sežnja trdih in seženj mehkih drv.

c Najemno pogodbo za prostore mestnega parnega in kadnega kopališča, ki je nameščeno v poslopju trgovca g. Batiča v Ipavčevi ulici, bo občina podaljšala do 1. aprila 1938. proti trimesečni odpovedi. Do 1. aprila bo morda že urejeno novo parno in kadno kopališče v Delavskem domu na Vrazovem trgu.

c Občinsko takso na ples bi bilo treba znižati, ker je za celjske razmere previsoka. Občina bo morda v prihodnjem proračunu znižala to takso, vendar pa bi moralo biti to znižanje izdatno.

c Kanalizacija Stritarjeve ulice. Občina bo kanalizirala Stritarjevo ulico od avtobusne garaže pri Sp. Lanovžu do nove tovarne »Persil«. K stroškom, ki so proračunani na 15.000 din, mora tovarna »Persil« prispevati 5.000 din.

c Za jesensko gramozenje občinskih cest v Celju je določenih 670 kubičnih metrov s proračunskim zneskom 32.090 din.

c Za vzdrževalna dela in popravila na občinskih poslopih bo izdala občina v prihodnjih mesecih 119.064,05 din.

c Prodaja stavbnih parcel. Občina prodala industrijcu g. Josipu Kirbišu poleg njegove tovarne pri Sp. Lanov-

žu parcelo v izmeri 1.500 kvadratnih metrov po 50 din, naredniku Josipu Vodišku v Bjelovaru pa stavbno parcelo poleg mestnega zavetišča po 15 din kvadratni meter.

c Nova stavbišča. Mestni svet je odobril parcelacijski načrt za bivše Westnovo zemljišče na vzhodni strani Sp. Lanovža. Tam so sedaj na razpolago stavbne parcele po 30, 40, 50 in 55 din kvadratni meter.

c Javna razsvetljava. Mestna elektrarna bo namestila po eno novo javno električno svetilko na cesti med Detičkovo vilo v Zavodni in Čretom ter v Prečni ulici v Gaberju.

c Podaljšanje vodovoda. Ker je Higijenski zavod v Ljubljani ugotovil, da je voda v Novi vasi pod okoliškim pokopališčem in v stanovanjski koloniji ob Dečkovi cesti nehigienična in neprimerna kot pitna voda, bo občina letos podaljšala mestni vodovod v Novo vas, prihodnje leto pa v kolonijo ob Dečkovi cesti.

c Za ustanovitev še ene gimnazije v Celju. V predzadnji številki »Nove Dobe« smo iznesli nujno potrebo ustanovitve še ene popolne gimnazije v Celju. Realna gimnazija je prenapolnjena. Zgrajena je bila za 300 učencev. Dočim pa je bilo še pred 11 leti na gimnaziji samo 271 učencev in učenk, ko obiskuje letos rekordno število 1125 učencev in učenk, tako da so morali razdeliti pouk na 27 oddelkov in uvesti za 10 oddelkov popoldanski pouk. Te številke najbolj izpričujejo nujno potrebo ustanovitve še ene in sicer humanistične gimnazije v Celju. To zahtevo je tudi iznesla mestna občina v spomenici, ki jo je poslala predsedstvu vlade, prosvetnemu ministrstvu in banki upravi.

c Pri gradnji Delavskega doma na Vrazovem trgu so kleparska dela poverjena g. Dolžanu za 68.973 din, mazararska pa g. Golobu za 182.217 din. Mestni svet je izvolil poseben odbor, ki bo sam razpisoval in oddajal nadaljnja dela v Delavskem domu. S tem hočejo pospešiti dograditev poslopja.

c Regulacija in parcelacija zemljišča med Cesto na grad in vozno potjo na hrib sv. Jožefa je bila odobrena na seji mestnega sveta pretekli petek.

c Gradnja žične železnice Pečovnik-Celje. Rudarska družba »Bohemia«, ki je lastnica premogovnika v Pečovniku, namerava zgraditi žično železnico od Pečovnika do Celja. Mestni svet se je v načelu izjavil za gradnjo, če bodo pri tem dovolj zaščiteni javni interesi, žična železnica pa se naj dovoli za 20 let.

c Generalni načrt za justično palačo na Glaziji je odobril mestni svet na zadnji seji. Gradbeni stroški so proračunani na 21 milijonov dinarjev. Manjka pa še glavno: kredit iz državnih sredstev, ki bi omogočil gradnjo justične palače.

c Obnova hodnikov za pešce v Celju bi stala okrog pol milijona dinarjev. Mestni gradbeni odbor bo sedaj ugotovil, kje je obnova hodnikov neobhodno potrebna. Na zadnji seji mestnega sveta je predlagal m. s. Holobar, da bi dala občina pregledati tudi vsa cestišča, ki so tlakovana s kamenjem in so prav tako v zelo slabem stanju. Vse te in še razne druge nedostatke bo moralo Celje kot tujskoprometno mesto čimprej odstraniti.

c Remizo za pogrebne vozove so hoteli zgraditi poleg mestnega zavetišča v Medlogu. Ker pa ta prostor nikakor ni primeren (saj taka remiza ne spada v bližino mestnih revežev in hiralcev) je mestni svet na predlog zdravstvenega referenta to namerano odklonil.

c Tržno nadzorstvo. Mestni svet namerava s 1. aprilom 1938. namestiti inženjerja kemika kot tržnega nadzornika in bo vnesel začetni kredit v prihodnji proračun.

c Nova gostilniška obrt. Mestni svet je ugotovil krajevno potrebo za novo gostilniško koncesijo v novi hiši ge. Ane Pantnerjeve blizu bivše Krajnčeve gostilne na Polulah.

c Za zvišanje mezd delavstvu, ki je zaposleno pri javnih delih, se je zavzel m. s. Witavsky na zadnji seji mestnega sveta.

c Smrt zglede slovenske žene. V nedeljo so položili v Kačičah pri Divači k zadnjemu počitku na Krasu in v Istri dobro znano in ugledno gostilničarko in posestnico go. Ano Bradačev, ki je umrla v visoki starosti 85 let. Pokojna je bila mati g. Rudolfa Bradača, uradnika na sreskem načelstvu v Celju. Poleg velikega števila domačinov so jo spremili na zadnji poti tudi vsi njeni sinovi in hčerke, ki živijo v Jugoslaviji, Italiji in Avstriji. V lepem spominu bo ostala zlasti revežem, ki jih ni nikoli odslavila od svoje hiše praznil rok. Blagi narodni ženi bodi ohranjen trajen spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c Iz finančne službe. Včeraj sta zapustila Celje finančna preglednika gg. Conč in Plaznik. Prvi je premeščen v Kočevje, drugi v Trbovlje. Gg. Conču in Plazniku, ki sta uživala v Celju zaradi svoje korektnosti mnogo simpatij, želimo na novih službenih mestih mnogo zadovoljstva in uspehov!

c Redni občni zbor Ljudskega vseučilišča v Celju bo v ponedeljek 27. t. m. ob 20. v risalnici meščanske šole z običajnim dnevnim redom. Prosimo članstvo, da se udeleži občnega zbora v čim večjem številu.

c Združenje trgovcev za mesto Celje je nakazalo banki upravi 1.000 din kot podporo po elementarnih neugodah prizadetemu prebivalstvu dravske banovine.

c Delovni trg. Pri celjski borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 256 brezposelnih (185 moških in 71 žensk) nasproti 286 (217 moškim in 69 ženskam) dne 10. t. m.

c Šahovski brzi turnir. V sredo od 20.30 do 24. je bil v salonu hotela »Evrope« brzi turnir Celjskega šahovskega kluba za mesec september. Turnirja se je udeležilo 12 igralcev. Prvak za mesec september je postal g. Grašer z 10 točkami izmed 11 dosegljivih, drugi je g. Kocmur z 9, tretji g. Dobrajc z 8, četrti in peti pa gg. Schneider in Fajš, vsak s 7 točkami. Turnir je spretno vodil g. Branko Kosmač.

c Prekinitev dobave toka. Kranjske deželne elektrarne bodo zaradi nujnih vzdrževalnih del na daljnovodu v nedeljo 26. t. m. od 12. do 13.20 ukinile dobavo toka za Celje in okolico.

c Klub koroških Slovencev bo imel letos svoj občni zbor v nedeljo 17. oktobra. Na predvečer v soboto 16. oktobra bo s pričetkom ob 20. v gornjih prostorih Narodnega doma koroški družabni večer. Ker je na sporedu več pestrih točk, ni dvoma, da bo tudi letošnji koroški večer poln pristnega koroškega veselja in domačnosti.

c Ogenj na Sp. Hudinji. V soboto okrog pol dveh zjutraj se je vnela drvarnica poleg hiše g. Rafaela Širola na Sp. Hudinji in pogorela do tal. Gabrskim gasilcem, ki so kmalu prispeli na kraj požara, je uspelo rešiti sosedna poslopja, ki so bila v veliki nevarnosti. Vzrok požara ni znan. Škoda znaša okrog 5.000 din.

c Trboveljski slavčki bodo koncertirali v Celju. V nedeljo 3. oktobra ob 16.30 bo v dvorani Celjskega doma koncert »Trboveljskega slavčka«. Ta v Celju izredno priljubljeni mladinski zbor bo nastopil s popolnoma novim sporedom. Več v prihodnji številki.

c Smrtna žrtev viharja. V ponedeljek malo pred 13. se je vračal 42-letni posestnik Gregor Srebotnik iz Škal pri Velenju s kolesom iz Celja proti domu. Ko se je vozil po cesti na Babnem, je prihrumela kratka nevihta s hudim viharjem. Srebotnik je vstopil pod gospodarsko poslopje, ki ga gradi na Babnem g. Anton Fazarinc, posestnik v Ipavčevi ulici. Gospodarsko poslopje je bilo dograjeno šele v surovem stanju, streha pa je bila pokrita s približno 8.000 opekami. Ko je nastala nevihta, so bili delavci, ki so bili zaposleni pri gradnji gospodarskega poslopja, v bližnji uti pri kosilu. Nenadoma je silen vihar zajel gospodarsko poslopje s tako silo, da se je zamajalo in zrušilo. Opeka in polomljeno tramovje sta zgrmela na zemljo in pokopala Srebotnika pod seboj, obenem pa zdrobila njegovo kolo. Delavci, ki

večji zadregi. Župan je zahteval nujno referat, odseki pa so drug za drugim javljali, da niso v svojem področju ukazali izkopati jame. Sklicana je bila skupna seja vseh mestnih odsekov in mestnih podjetij. Na tej seji so ugotovili, da ni nihče izmed merodajnih naročil izkopati jama. Predmet so izročili pravnemu odseku, ki je izročil ves slučaj mestni policiji v preiskavo.

V časopisih je izšel popravek, da ni noben mestni urad ukazal izkopati jama in da vsled tega ne zadene mestne občine krivda za to jama. Poleg tega pa je bilo v popravku, da je vsa stvar predana policiji, ki je že na sledu storilcem, da pa v interesu preiskave ne morejo zaenkrat še ničesar objaviti.

Storilca takrat sploh niso našli. Čez leta in leta, ko so slavili nekdanji maturantje svojo petindvajsetletnico, je eden med njimi povedal, da je nekoč stavil, da bo pri belem dnevu sredi najprometnejšega križišča izkopal veliko jama in da ga pri tem ne bo nihče oviral. Pa je ta, sedaj že starejši gospod še povedal, da ne samo, da ga ni nihče oviral, tudi izsledil ga niso, čeprav je slučaj tudi policija preiskovala.

Jama na glavnem križišču pa je ostala nezasuta. Spet je izšla v opzijskem listu ostra notica o nemarnosti

so bili v uti pri kosilu, so takoj skočili ponesrečencu na pomoč. Srebotnik je imel hrbtnico zlomljeno ter hude poškodbe tudi na tilniku in prsih. Z reševalnim avtomobilom so ga prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v torek ob 19.15 podlegel težkim poškodbam. Srebotnik zapušča ženo z dvema otrokoma. Truplo so prepeljali v Škale in ga položili na tamkajšnjem pokopališču k zadnjemu počitku. Posestniku Fazarincu je povzročil vihar na gospodarskem posloplju okrog 40.000 din škode.

c **Občni zbor Starešinske organizacije »Sloge«** v Celju bo v četrtek 30. septembra ob 20. v Celjskem domu.

c **Avtobusni izlet v Trst in Gorico** iz Celja bo 3. in 4. oktobra. Voznina s kolektivnim potnim listom vred 150 din. Prijave sprejema do 1. oktobra drogerija »Sanitas« v Celju.

c **Zadnji letošnji pregled motornih vozil** bo v ponedeljek 4. oktobra ob 13. pri mestni garaži na Sp. Lanovžu. Na ta pregled opozarjamo vse lastnike motornih vozil.

c **Žetev smrti.** V soboto je umrl na Babnem 69-letni delavec in posestnik Marko Zalokar, v ponedeljek pa je umrl v Košnici 75-letni posestnik Jurij Ojsteršek. V celjski bolnici so umrli: v nedeljo 65-letni posestnik Franc Jazbec iz Loke pri Žusmu, v torek 42-letna služkinja Marija Tančeva iz Petrovč in 62-letna občinska reva Neža Antoničeva iz Gornjih Stranj pri Šmarju, v sredo pa 85-letna občinska reva Franja Novakova iz okolice Št. Jurija ob juž. žel. N. p. v m.!

c **Udruženje četnikov v Celju.** Udruženje četnikov je najstarejša patriotska organizacija, ki si je v borbah za osvoboditev južnih Slovanov izpod turškega in avstrijskega jarma pridobila izrednih zaslug. Med vsemi iskrenimi nacionalisti uživa danes velike simpatije in globoko zaupanje, med nasprotniki naše zedinjene kraljevine Jugoslavije pa razumljiv respekt. Glavni odbor Udruženja četnikov je s pristankom predsednika vojvode Koste Pečanca, legendarnega narodnega junaka, dovolil, da se za Celje in celjsko kotlino osnuje pododbor tega udruženja. Priprave za ustanovitev pododhora te ponosne in velike viteške organizacije so v teku in bodo v kratkem zaključene. Pripravljani odbor vabi vse zavedne in neustrašne nacionaliste, da se čimprej zberejo pod četniško zastavo, da bo mogoče stopiti z delom na plan. Prijave za vstop, dopisi in sploh vsa vprašanja, ki se nanašajo na četniško organizacijo, naj se pošiljajo pisмено na naslov: pododbor četniškega udruženja Celje.

c **Planinske postojanke v Savinjskih Alpah** bodo oskrbovane še ves september. Kocbekov dom na Korosici in Aleksandrov dom v Logarski dolini bodo zaprti 28. t. m. Ta dan bodo tudi zaprti Frischaufov dom na Okrešlju, vendar pa bo ta postojanka ob sobotah in nedeljah oskrbovana še ves mesec oktober. Za obisk planin je jesenski čas najlepši.

c **Pregled greznic.** Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: Organi mestne občine bodo pričeli 18. oktobra pregledovati vse greznice v mestu, da se prepričajo, ali so pravilno grajene in ali so se pravočasno izpraznjevale, ker se le s pravočasnim izpraznjevanjem preprečuje pretok fekalij v cestne kanale, kar je s cestno policijskih in zdravstvenih vidikov nedopustno in kaznivo. Hišni posestniki se opozarjajo, da dado do dneva pregleda izprazniti in event. popraviti greznične jame, da mestnim organom olajšajo poslovanje.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 25. IX. do 1. X. lekarna »Pri križu«

c **Gasilska četa Celje.** Od 26. IX. do 2. X. ima službo III. vod, inspekcijo v oktobru predsednik g. Dobovičnik.

Slovenska Bistrica. Naše sokolsko društvo izvršuje svojo nacionalno in patriotsko dolžnost. Kakor vsako leto, tako smo se tudi letos udeležili na poziv mestne občine baklade na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Ugotovili smo pa lahko, da je ta povorka bila samo sokolska, ker drugaga občinstva ni bilo. Radovedni smo, kako bi izgledale pri nas

nacionalne in patriotske manifestacije brez sokolske udeležbe. Na kraljev rojstni dan smo priredili na sokolskem letnem telovadišču eno najlepše uspešnih akademij v popolno za dovoljstvo mnogobrojnega občinstva. Sodeloval je pevski zbor sokolske čete z Laporja, ki je tudi pri družabnem večeru po akademiji s svojim lepim petjem dvignil svečano razpoloženje. — Dne 21. septembra smo priredili komemoracijo za pokojnim prezidentom dr. T. G. Masarykom. Njegovo življenjsko delo nam je lepo orisal br. starosta Ferdo Vigele. Brez agitacije se je zbralo lepo število meščanov, ki čutijo nacionalno. Tudi s to prireditvijo smo lahko za dovoljni.

Konjice

k **Smrtna nesreča v Konjicah.** V torek kinalu po 9. dopoldne se je zgodila prometna nesreča v sredini konjskega trga, katere žrtev je postal krojaški vajenec Ante Grgurovič iz Splita, ki se je učil pri krojaškem mojstru g. Fileju v Konjicah. Fant se je peljal s kolesom proti novi stavbi svojega mojstra v bližini kolodvora. Na ostrem ovinku pred trgovino g. Zottla pa je privozil nasproti težak voz posestnika g. Pozneja iz Oplotnice, ki ga kolesar ni opazil. Grgurovič je zavozil s kolesom ravno pod kolesa voza. Kolo mu je slo preko glave in mu jo zdrobilo. V bližini je bil trški redar, ki je ponesrečenca vsega krvavega vzdignil in ga nesel v vežo kmetijske družbe, nakar so Grguroviča naložili na rešilni voz gasilske čete, da bi ga prepeljali v bolnico Rdečega križa. Med potjo pa je mladenič izdihnil. Dobrega fanta je obiskala v nedeljo njegova mati kmetica iz Splita. Njegov oče je v Ameriki. Fant je bil izredno vesel obiska svoje matere, ki pač ni mogla slutiti, da je svojega sina zadnjič videla živega. Pokojnikova rodbina je nacionalno zelo zavedna, njegov brat Joco je agilen član konjskega, drugi brat pa mariborskega Sokola. Ta tragični slučaj je resen opomin glade našim večkrat izrečene prošnje, da bi jarek ob državni cesti ob konjskem trgu poglobili in pokrili. Tako bi se cesta z malimi izdatki razširila za približno dva metra, ker sta le ta ožina in prehud ovinek vzrok številnih prometnih nezgod in sedaj tudi še smrtnih nesreče.

k **Sokolsko društvo Konjice** je priredilo v sredo ob 20. komemoracijo za pokojnim Osvoboditeljem prezidentom dr. T. G. Masarykom v Narodnem domu. Udeležili so se te svečanosti povečini vsi nacionalisti. Na dan pogreba je bil naš trg odet v žalne zastave. Na Narodnem domu je pa vihrala žalna zastava že od dneva Masarykove smrti.

k **Nacionalna mladina** bo priredila v nedeljo 3. oktobra v Narodnem domu v Konjicah vinsko trgatavo z bogatim sporedom. Začetek ob 18. Vabljeni vsi prijatelji nacionalne mladine.

k **Umrla** je v ponedeljek v Konjicah v starosti 22 let gospa Kopšetova, žena tukajšnjega dimnikarja. Pri porodu je dobila porodno božjast in podlegla. Sinček je ostal pri življenju. Bodi ji ohranjen lep spomin, svojcem, zlasti g. soprogu, ki je član tukajšnje OJNS, pa naše iskreno sožalje!

k **Velik lov** bosta priredila v nedeljo 10. oktobra zakupnika lovišča Stranice na Mali gori. Vabljeni tovariši lovci in gonjači iz sosednjih lovišč. Zbiranje ob 7. zjutraj pri Sivcu na Stranicah.

Ženski kotichek

— **Težave dunajskih gospodinj.** Kar neverjetno se sliši: Dunajske gospodinjje težko dobe hišne pomočnice ali — kakor pravijo nemoderni ljudje — služkinje. Še pred leti je ponudba presegala povpraševanje, danes pa je narobe; zlasti manjka dobrih kuharic, ki bi pa opravljale tudi druga domača dela. Dunajske gospodinjje se nerade ukvarjajo z začetnicami, ki ne znajo dosti, a niso dosti cenejše kakor spretne moči. Hrana in

stanovanje staneta pri obeh enako, razlika v plači je minimalna. Gospodinske šole, osnovane kot »Delovno leto« za žensko mladino, ki je dovršila šolo, se trudijo prepričati gospodinjje, da je izobrazba njihovih učenk ne le enakovredna, temveč celo temeljitejša od one, ki so si jo pridobile pomočnice v službi pri raznih gospodinjah. Seveda se je organizacija gospodinj — menda najmočnejša ženska organizacija — zanimala, od kod naenkrat tako pomanjkanje dobrih hišnih pomočnic. Poleg odtoka hišnih poslov v industrijska podjetja — zaradi izboljšanja položaja v industriji — je bil dognan kot glavni vzrok pomanjkanja namestitvev 15.000 dunajskih hišnih pomočnic v Angliji v teku zadnjih 2 let, ker je tam plača sorazmerno boljša in ker je nedelja v večini angleških rodbin še danes takó stroga, da se skoraj vse v soboto pripravi, tako da ni v nedeljo dosti dela in so dekleta prosta. Zato ni čuda, da v Avstriji dolgotrajni študij ženske mladine naveduje, ker pač vsako dekle stremi za tem, da zasluži, za kar je pri študiranih tako malo izgleda. — A. Z.

Sport

t **Celje-Trbovije in Jugoslavija:Laško.** V nedeljo 26. t. m. bosta na Glaziji dve zanimivi prvenstveni tekmi. Ob 14. se bo pričela drugorazredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo in SK Laškim ob 15.30 pa podsavezna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Trbovljami. Prvo tekmo bo sodil g. Hobacher, drugo pa g. Reinprecht. Za obe tekmi vlada v Celju živahno zanimanje.

Glasovi iz laškega sreza

Koncentričen napad na nacionalno mladino

Laško, 24. septembra

Marsikateri zrel in preudaren mož razmišlja o izpadih, ki jih priobčujeta »Slovenec« in njegov neobglenček »Slovenski dom« pod kričečimi naslovi in na svojih najvidnejših mestih ter s tem poudarjata veliko pomembnost te kampanje za eksistenco njenega političnega življenja; razmišlja pa tudi o vseh drugih dejanjih in dogodkih poslednjega časa v laškem okraju. Taki možje, bodisi tega ali onega prepričanja, se čutilo in sprašujejo, ali je sploh mogoče, da je mladina, in to laška nacionalna mladina spravila na noge vse ono, kar danes gnezdi v klerikalnem gnezdišču. Čudom se čudijo, ali je mogoče, da je nacionalna mladina pogonila njihove petrole v brezupno tekanje in beganje po okoliškem hribovju, da je ona vzrok mobilizacije vsega onega, kar je v klerikalnih vrstah najpametnejšega in dovolj pismenega — v štab dopisnikov, da je ona vzrok povečane špijonažne službe in bojnih posvetovanj v Laškem in njegovi lepi okolici. Pa se ni čuditi. Res je: laška nacionalna mladina je ona sila, ki je povzročila to, kar se običajno dogaja, če kdo podreza v sršenovo gnezdo.

Teren št. Peter, Šmiklavž, Št. Lenart pa tja do Jurklostra in še dalje so preplavile klerikalne patrole. Odhod iz Laškega je običajno peš ali s fižakarjem, prihod pa peš ali z vlakom. To zavisi pač od naklonjenosti ljudi in vremenskih prilik. Te protiakcijske patrole sestavlja običajno trojica. Poleg duhovnika so redno v eni ali drugi kombinaciji: lokalni vrhovni voditelj, nadzornik (šolskega vrsta namreč), občinski odbornik v ostavki (zaradi dobaviteljskih možnosti) in nekateri manj pomembni. Naloga teh patrol je: da s podpisni čvrsteje privežejo svoje ljudi, da prirejajo sestanke na podeželju in vplivajo na starše, ki so obdarjeni z dalekovidnimi in pametnimi sinovi, in jih s takšno indirektno akcijo privlečejo nazaj, kajti primanjkuje jim fantov, ki bi bili sposobni organizirati in voditi omladino pod okriljem JHŽ, in slednjič, da dajejo v dosego tega cilja vse potrebne obljube.

t **V tekmovanju za prvenstvo LNP** so bili preteklo nedeljo doseženi sledeči rezultati: v Celju so Atletiki porazili SK Trbovije z 10:1 (1:1), v Mariboru je Rapid premagal Muro iz Murske Sobe z 2:1 (0:0), Maribor pa Gradjanskega iz Čakovca s 7:1 (2:0), v Čakovcu je ČSK premagal Železničarja s 7:3 (5:1), v Trbovljah je Amater premagal enajstorico celjskega Olimpa s 5:2 (3:1), v Ljubljani je Svoboda premagala Mars s 5:1 (2:1), Hermes Reko s 4:1 (2:1), dočim je dobil Jadran igro proti Slovanu par forfait 3:0, v Kranju pa je Kranj premagal Bratstvo z Jesenic s 3:0.

Glasovi iz občinstva

Cesta na grad in pod gradom je zopet v takem stanju, da je za pešca skoraj neprehodna, zlasti pri ovinku Savinje. Nihče se ne zanima za to zapuščeno cesto, ki nikakor ni v čast Velikemu Celju. Ta cesta trpi vsied velikega prometa z vozili, saj vozijo dneвно po njej velike količine premoga, lesu, kamenja, gramoza, peska, opeke itd. Nujno potrebno je, da bi dala občina vsaj ostrgati cesto in očistiti občestni jarek, da bo mogla voda hitro odtekat. Jasno pa je, da en sam delavec ne more skrbeti za vzdrževanje ceste. Dobro bi bilo tudi, da bi pristojni poskrbeli za strogo upoštevanje cestno policijskega reda na tej cesti. Nekateri malomarni, speči vozniki in razni kolesarji vozijo kar po hodniku za pešce in ga kvarijo, tako da mora hoditi pešec ob blatnih ograjah ali neočiščenih živih mejah, pa še kljub temu pride v Celje ali iz mesta ves blaten. Mestno občino prosimo, da bi takoj ukrenila vse potrebno, da se omenjeni nedostatki odpravijo. —č.

Drugi način klerikalne protiakcije je organiziran s štabom dopisnikov, ki je pisan, kakor so pisana sredstva in načini njihove časopisne kampanje. Ta štab je sestavljen iz ljudi, ki so svoječasno postagirali med laško nacionalno mladino marksistično ideologijo, v njem so pa tudi pristnejši klerikalci, kakor na primer fant od fare, ki je podal na pritisk višje sicer ostavko na položaj predsednika klerikalnega društva, a kljub temu stalno deli odpustke tej družini. Neumevno je sicer, da se pisana družba iz tega štaba v toliki meri poslužuje v svoji časopisni kampanji očitnih laži in podtikanj, ki so proti vsm krščanskim načelom in verski etiketi.

Kljub vsemu temu nas vsa ta gnoloba ne moti in ne ovira pri našem političnem delu. Vsa ta kampanja, ki nas hoče osmešiti, je preveč otročja in nestvarna. Pisani pisci se dotikajo zelo delikatne stvari. Pozablja jo, iz kakšnih elementov je sestavljena njihova fronta, koliko je med njimi pravih »kanonov« in »tipov«. Če bi vse te javno obirali, se ne bi smejali samo Slovenci, temveč prav verjetno tudi naši sosede. Priporočamo vsled tega tem ljudem, da se pogledajo v načine in metode verske vzgoje, ki so jih in jih še uporabljajo na laških narodnih šolah, priporočamo kaplanu, da svoje ljudi točno informira, kaj je vzklikal po laških ulicah, ko se je vrnil z olimpiade iz Nemčije, priporočamo piscem, da si ogledajo svoje ljudi in njih dejanja do vseh podrobnosti, predno nadaljuje ogabno kampanjo proti naprednim fantom. Zahvalijo naj se mirnim živcem K.-ja, sicer bi jim kdo drugi prav gotovo dokazal, kaj pomeni, če se napiše na javnem mestu to, kar so napisali v predzadnjem odstavku članka v nedeljskem »Slovenecu«. Nasuli bi jim masla, ki bi zadostovalo za bodoče korektno obnašanje.

Na vse zadnje se vsej stvari niti ni čuditi. Mi se v svrhu politične propagande poslužujemo edinega sredstva — našega programa, onim pa, ki programa nimajo, oziroma ki ga svojim ljudem ne smejo tolmačiti tako, kakor bi bilo potrebno, se ni čuditi, da se poslužujejo taktike in načinov, ki jih opažamo v zadnjem

čas v laškem okraju in čitamo v listih iz Kopitarjeve ulice.

Ne bo odveč, če še ugotovimo, da tvorijo katoličanstvo v Jugoslaviji tudi nacionalni omladinci - katoliki, in če opozorimo merodajne cerkvene kroge na škodljive posledice te gnusne kampanje, ki jih povzročajo preočitno sodelovanje in nestrpnost nekaterih mladih duhovnikov.

Nacionalna mladina.

I Odgovor »Slovenskemu domu«. Podlosti in zlobe, ki se izražajo v dopisih »Slovenskega doma« iz Laškega, se more, človek naučiti, menda samo v šoli ki jo je napravil dopisnik, predno je v svoji črni sukni prišel v Laško. Ta vitez se je slinil okrog naših ljudi, jih prosil uslug, jim obljubljal in pridigal mir in krščansko ljubezen, samo da je s svojim jezuitstvom izkoriščal dobrosrčnost poštenih Laščanov, da potem cinično, kakor so to navajeni ljudje njegove kaste, opljuva in okleveta svoje dobrotnike. Ta gospod, obdan od sebi enakovrednih pribočnikov, ta resnična »Pika«, kakor se je krstil v »Slovenskem domu«, kljub svoji otročji mladosti nič več ne zardeva, ko gazi v blato načela še tiste povprečne morale, kolikor je je še najti v ljudeh njegove vrste. V kolikor se je ta gospod lotil mladine, bo dobil od nje odgovor. Glede K. bi pa pripomnili le toliko, da je K. s svojim izstopom iz vrst protivnikov, ki so ga vpregli pri volitvah v vsakovrstne posle in ga dobro plačevali in gostili, dokazal, da po svojem značaju daleč presega dopisnika »Slovenskega doma«, pa četudi bi res zagrešil dejanje, ki mu ga »Slovenski dom« očita, ker se to dejanje niti od daleč ne more primerjati z zločinstvom, kakršno je zakrivil na sadovnjaku dr. Roša s fantovskim znakom in križem opremljeni taborit, ki ga bi nasprotniki tako radi prikrili in utajili. Povprašajte kmeta, ali je grši zločin ukrasti koš jabolk, ali pa obrezati, olupiti in uničiti več sto mladih sadnih dreves. O trganju in rezanju državne zastave oblasti še niso govorile. Če pa je kdo populil res fizičlovke na farovski njivi (to hoče očividno dopisnik primerjati z zločinom v sadovnjaku dr. Roša), naj išče storilca med onimi okoličani, ki o mu zaupani v vzgoji. — Res je, da so prejeli nekateri brezposelni obiskovalci zborovanja v Ljubljani malenkostno podporo, ki je v očeh dopisnika narasla kar na 5000 din. Mi nimamo deset in deset tisočakov, kakor izvestni laški podjetniki in bivši žandarji, da bi jih v podobne svrhe darežljivo razmetavali pred očmi davčne uprave med svoje pristaše. Smo siromaki, pa vendarle dobrega srca, tako da radi podpiramo še tiste, ki nas zato obirajo in obrekujejo. — Res je cel kup denunciantskih vlog pri TPD v Ljubljani. Gosp. ravnatelja hočejo spraviti iz Hude jame, ker je agilen član Sokola in ker se ne da vpreči v voz, ki ga nasprotniki tako težko rinejo naprej. Ti bi radi tudi tamkaj zagospodarili, kakor n. pr. Ouzd, kamor so na stroške delodajalcev in deljemalcev natrpali vse svoje potrebne in nepotrebne brezposelne, tako da ta urad kašlja vsled težkih, iz strankarstva mu naloženih bremen, ki jih v ogromni večini nosimo mi, ne pa nasprotniki. Res je bilo v Hudi jami dosti ovađuhov. Eden izmed njih je bil tisti, ki je neko rečiško tretjerednico nagovarjal, naj izstopi iz neke klerikalne organizacije, ter ji na svojo pest grozil, da bo sicer odpuščena iz službe, ki jo je kasneje po svoji volji zapustila. Ta ovađuh je sedaj dober pomočnik ljudi iz okolice dopisnika »Slovenskega doma«. Govoriti o zaslugah g. ravnatelja za naš rudnik in se prerokati s tem dopisnikom, ne bi imelo smisla. Kvalificirajo ga za to poklicani krogi, zdi se nam pa, da ni ocenjen tako, kakor izvestni milijenci »Slovenskega doma«. — Dopisnik »Slovenskega doma« je res prišel na dan z odkritji iz občinskega vodovodnega odseka in je rezultat njegovih odkritij — celih 2.000 din, za kolikor so sedanji gospodarji od lani na letos zvišali letne občinske

dohodke iz vodovoda. Res sijajni uspehi. Ko pa ta gospod v svoji potuhnjenosti operira s številkami, hodi seveda po jezuitskih potih, ki se jih je moral naučiti. On dobro ve, da so prejšnji gospodarji na občini letno izvršili kontrolo vodnih konzumentov in da je v tej kontroli imel več let glavno besedo najboljši prijatelj in somišljenik dopisnika. Nadalje ve dopisnik, da prejšnje leto število prebivalstva ni znašalo 1.107, marveč samo 972. Šele nova industrija je število prebivalstva povišala za okroglo 200 ljudi ali duš. Nadalje je dopisniku znano, da je bil prejšnji občinski odbor zelo liberalen, če je šlo za pomoč bednim, in je zato rad dovolil olajšave. Ni izključeno, da je kontrolna komisija pod vodstvom H. prezrla eno ali drugo vodovodno napravo pri raznih strankah, kljub ponovnemu opozarjanju župana, vendar pa bi radi slišali imena onih, ki so prikrili te naprave z namenom, da bi ogoljufali občino. Torej, gospod dopisnik, na dan z resnico!

I Sokolski »Zdravo« je zopet na indeksu na naši ljudski šoli. V tukajšnjih toplicah se mudi neki duhovni gospod, baje stanovski tovariš predsednika Ouzd, ki rad hodi po naših ulicah. Če ga srečajo laški otroci, ga spodobno pozdravijo, kakor je to lepa navada, s sokolskim »Zdravo!«. To je šlo temu gospodu tako na živce, da je šel k upravitelju ter tamkaj krakomalo prepovedal ta pozdrav. Upravitelj je sklical deco k sebi, da jo zaradi tega pozdravljanja posvari in kaznuje, obenem pa je povedal, da še celo njega pozdravljajo otroci s sokolskim »Zdravo«. Tako smo prišli zopet na indeks. Naša deca pa pravi, da je tudi batine ne bodo odvrgle od pozdrava organizacije, ki ji načeljuje sam kralj.

I En hribček bom kupil... Pri občinski hiši (bivši nemški šoli) raste 5 jablan, ki so letos zopet obrodile. Prejšnji občinski odbor je to sadje prepustil deloma nadučitelju, deloma nekemu učitelju in deloma šolskemu slugi za oskrbovanje poslopja. Sedanji gospodarji so v svoji veliki gospodarstvenosti sklenili, da bodo iz sadja napravili za občino sadjevec, ki bo za priboljšek občinskim uslužbencem in delavcem. Morda bodo tudi seje kaj bolj vesele.

I Poroka. Preteklo nedeljo sta se poročila g. zdravnik dr. Fran Kokol in gđc. Darinka Štrekljeva, oba iz ugleh rodin iz Laškega odnosno Ormoža. Naše pristrane čestitke!

I Iz Sokola. Preteklo nedeljo bi imele biti meddruštvene lahkoatletске tekme, ki pa jih je preprečilo slabo vreme. Zato bodo za naraščaj v nedeljo 26. t. m., za članstvo pa v nedeljo 3. oktobra, vsakokrat s pričetkom ob 8. Za člane je podaril br. starosta dr. Roš lepo prehodno darilo v obliki kipa lahkoatleta. Za naraščaj so z darili članstva nabavili tri nagrade. K teknam je prijavljenih že 9 društev. Tekme bodo zanimale tudi ostalo članstvo in prebivalstvo. — Na dan pogreba velikega tvorca Českoslovaške dr. T. G. Masaryka je društvo priredilo skromno, pa za sedanje razmere še dokaj dobro obiskano komemoracijo. Življenjsko pot tega velikana ter dobrega sokolskega prijatelja in zaščitnika je v lepih besedah opisal br. prosvetar Slavec.

I Kino Laško predvaja v soboto 25. zvečer in v nedeljo 26. t. m. popoldne in zvečer film »Hrepenenje« z Marleno Dietrich in Garyjem Cooperjem v glavnih vlogah. Delo je filmska komedija o ženi, ki je ukradla dragoceno ogrlico, avto in — srce. Zvočni tednik. Priporočamo vsakemu, da si ta izredno lepi in zanimivi film na vsak način ogleda.

Hrastnik

h Položaj rudarskega delavstva se je v drugi polovici letošnjega leta v primeri z zadnjimi leti znatno izpremenil. Praznovanje in s tem v zvezi zelo skromen zaslužek ni zadoščal za nabavo najpotrebnejših življenjskih potrebščin. Delavstvo je bilo prisiljeno prosjati za podporo pri svojem delodajalcu, pri politični oblasti in drugod. Veliko hudega je preneslo delavstvo, kar ne bo nikdar pozabljeno, ali vse v veri, da se še bodo

vrnili boljši časi. In res, kolo časa se je zasukalo tako, da se je splošno gospodarsko življenje sveta poživilo. To poživljenje je prineslo tudi v naše revirje več dela, tako da se ne praznuje več. Še celo zaposlili so pri nas nad sto rudarskih sinov, malih kmetov, da celo z večjih kmetij. V bodoče bo tudi občini odvzeto veliko breme, kajti kakor se čuje, so bili občinski brezposelni prvi, ki se jim je nudilo delo pri rudniku, nato šele drugim. Kakor že rečeno, se danes ne praznuje več in delavstvo je polno zaposleno. One težke misli rudarja: kdaj bom spet šel na delo, koliko dni se bo delalo ali praznovalo, ni več. Nastalo je pa drugo breme, ki pa ni tako nevarno za rudarja in kateremu se da pomagati, to je podražitev življenjskih potrebščin. Današnji zaslužek je v primeri z dvigom cen ravno tako pomanjkljiv, kakor je bil pred leti. Zaradi novo nastalega položaja so zastopniki vseh treh strokovnih organizacij predložili Trboveljski premogokopni družbi zahtevo po izboljšanju rudarskih prejemkov. Pri razpravi, ki je bila 15. t. m. v Ljubljani, je bilo doseženo, da bo TPD s 1. oktobrom izplačala svojemu delavstvu, in sicer: delavstvu I. kategorije oženjenim 300 din, neoženjenim 250 din, delavstvu II. kategorije 250 oziroma 200 din, delavstvu III. kategorije 210 oziroma 180 din, delavstvu četrte in pete kategorije pa 150 din. Rudarsko delavstvo bo z veseljem sprejelo ta izredni draginjski prispevek. Kakor je bilo sklenjeno na nedeljskem shodu, na katerem so poročali zastopniki vseh treh strokovnih organizacij, bo pač v bodoče treba ponovno stopiti v zadevne stike s Trboveljsko premogokopno družbo.

h Demontaža naših občin. Banska uprava je naklonila Karitativni zvezi neki znesek, ki se naj razdeli potrebnim rudarskim upokojevcem kot podpore. Upokojeni so res pri občini vložili prošnje na imenovani naslov. Čujemo pa, da oni prošnjiki, katerih prošnje so bile ugodno rešene, niso dobili izplačane oziroma nakazane podpore po občini, ampak v župnišču. Smatramo, da se je s takšnim postopkom poslovanje, ki spada v kompetenco občinskega urada, preneslo na nepristojno mesto.

Dol pri Hrastniku

o Gradnja cerkve na Kalu? Potek razgovorov, ki so bili v zadnjem času zaradi gradnje cerkve na Kalu, še niso prinesli nobenega povoljnega rezultata. Iz vrst kmetov se čuje prikrito tarnanje: visoki davki, slabi časi, denarja ni itd. Pa mogoče bi se tudi kalski kmetje sprijaznili z zamisljivo, da bi se zgradila primerna kapelica. Toda kakor nalašč povsod, kjer se zadeva že takorekoč uravna v pravi tir, tako se je tudi tu kakor črn oblak na nebu pojavil nov predlog, ki ga je sprožil vidnejši član planinskega društva iz Trbovelj, naj se cerkva zgradi na Mrzlici. Skoraj gotovo je, da se bo sedaj zadeva najprej obravnavala kje v dolini pri okrogli mizi, in ko bo že sklenjen zadevni sporazum, bodo šele prešli na teren.

Izlet celjskega šahovskega kluba v Gorico in Trst

Zvest svojemu načelu, da preskrbi in nudi svojim članom priliko merjenja moči na vročih tujih tleh in da si obenem tudi ogledajo šahovsko in narodno življenje drugod, je Celjski šahovski klub tudi letos priredil izlet v slovenski del naše sosedne države. Izletniki, 27 po številu, so se odpeljali v soboto 4. t. m. ob 13. z avtobusom iz Celja, po kratki zamudi na Trojanah prispeli okrog 15. v Ljubljano in nato nadaljevali pot proti državni meji. Preko Vrhnike in Logatca so prišli okrog 18. na Planino pri Rakeku, kjer je bila kontrola propustnic in udeležencev. Tako naši, kakor tudi italijanski službeni organi so svoje delo opravili s točnostjo in ljubeznivostjo. V pičlih 30 minutah je bila kontrola na naši in na italijanski strani opravljena. Lepa cesta, ki pelje od meje proti Trstu, nadvse ugodno vpliva na izletnike, ker je prenehalo neugodno tresenje in bojazen pri srečanju z avtomobil. Cesta se ne-

Pomagaj svojemu otroku,
da ohrani kolikor mogoče dolgo prve zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

kaj časa dviga in začne nato lahko padati proti zapadu. V mraku so se pripeljali od Postojne in nato preko Razdrtega v Gorico, kamor so prispeli ob 19.45. Na Corso Verdi (Travniki) so jih že čakali goriški šahisti, ki so jih prijazno sprejeli, odpeljali na njihova stanovanja ter se dogovorili z njimi glede nedeljskega sporeda. Večina gostov (15) je stanovala v hotelu »Pri zlatem jelenu«, drugi pa »Pri treh kronah«. Penzija z lepimi sobami ter obilno in okusno hrano je stala 22 lir t. j. okrog 55 din. Novost je bila za izletnike, da je dobil vsak še četrtrvin kot dodatek.

Gorica vzbudi vtis lepega, domačega mesta, ki pa vendar ne kaže tistega živega razmaha kakor naša jugoslovenska mesta. Dočim je v okolici naših mest zrastle po vojni na stotine novih eno- in dvostanovanjskih hiš, je v Gorici obilica velikih, večnadstropnih zgradb, predvsem se odlikujejo državnina in sploh javna poslopja, v okolici pa gradbena delavnost počiva. Naš življenj v Gorici je še vedno buden, še vedno se čuje precej slovenskega, a s slovenskim jezikom opraviš, razen nekaj izjem, povsod. Vzlic številnim uniformam, ki jih vidiš po ulicah, se je mesto vsem izletnikom priljubilo.

V nedeljo 5. t. m. popoldne so si gostje ogledali mesto samo, sadni trg, kjer najdemo največ slovenskih kmetov, stebrov našega naroda, nato pa so se odpeljali k Sv. Mihaelu, kjer so si ogledali nekdanje bojno polje. Muzej, v katerem hranijo razne žalostne ostanke vojnih grozot, vzbudi s svojo okolico pretresljiv vtis z glasnim mementom: Nikdar več vojne! Ogledali so si tudi Doberdob, ki ga moremo primerjati do žrtvah, ki jih je zasekal med vrste slovenskih fantov, z Verdunom, grobiščem francoske mladine.

Ob 15. se je pričela v Gorici prijateljska tekma med celjskimi in goriškimi šahisti. Trda borba dolgo ni hotela pokazati pravega razmerja. Šele proti koncu so začeli kloniti domačini in so Celjani beležili zmago s 6:4. Podrobne rezultate smo že objavili.

Med igro so postregli domačini gostom brezplačno z okrepčili. V imenu Celjskega šahovskega kluba se je zahvalil g. Grašer najprej v slovenskem jeziku in nato prevedal zahvalo v italijanski jezik. V ponedeljek 6. t. m. zjutraj so se odpeljali šahisti in drugi proti Trstu preko Devina in Miramara kjer so uživali prekrasen razgled na morje, ter so se ustavili na Via Finzi. Del šahistov je bil gost tržaškega šahovskega kluba, večina pa se je razkropila po mestu da si ogleda tržaške znamenitosti. Skoraj prazna luka z ogromnimi žerjavi in pomoli priča o svojem nekdanjem sijaju. Velike palače široke ceste in živo vrvenje po ulicah pa še vendar kažejo, da je Trst velemesto. Krasna zgradba, kjer je obilen ribji blagoslov na prodaj, kjer je nameščen akvarij, ogromna kopalnica ter javne zgradbe očitujejo skrb mestnih očetov za napredek. Tudi v Trstu se opravi še vedno skoraj povsod s slovensčino, le redke so trgovine in lokali, kjer govorijo izključno italijansko. Prehitro je minil čas in le prekmalu so morali izletniki domov. Ponesli so s seboj lepe vtise, očarani so bili nad krasoto krajev in vzradoščeni nad gostoljubnostjo ljudi.

Sokolstvo

x Iz uprave Sokolskega društva Celja-matic. V petek 1. oktobra ob 20. bo plenarna seja uprave in nadzorstva. Na to sejo so vabljeni bratje in sestre iz vrst članstva, ki želijo resno aktivno sodelovati pri reševanju tistih nalog, ki so bile objavljene v razposlani okrožnici z dne 15. t. m. Obenem bodo tudi razgovori za sestavo kandidatne liste vseh funkcionarjev, ki naj bi se predložila občnemu zboru. — V okrožnici z dne 15. t. m. smo objavili navodila za skupno nabavo krojev. Dodatno k temu prosimo vse tiste brate in sestre, ki so sicer lastniki slavnostnih krojev, pa jih ne morejo rabiti, naj te kroje ponudijo društvu v odkup, istočasno pa se naj zglasijo v odsek za nabavo novih krojev. — Na številna vprašanja kako se naj člani ravnajo pri čem vprašanju, ki smo jih nanizali v okrožnici z dne 15. t. m., objavljamo, da bo tajništvo poslovalo dnevno od 18. do 19. v društveni poslovalnici kjer dobijo interesi vse potrebne informacije. Ta služba se bo opravljalala do občnega zbora. Zdravo!

x Sokol Celje-matica sporoča, da se je pričela redna telovadba 20. t. m. po sledečem urniku: moška deca nižji oddelek v torek in četrtek od 14. do 15., moška deca višji oddelek v ponedeljek in petek od 14. do 15., moška deca s popoldanskim poukom v ponedeljek in četrtek od 18.15 do 19.30, moški naraščaj dijaški v sredo in soboto od 20. do 21.30, člani mlajši oddelek v torek in petek od 20. do 21.30, članice mlajši oddelek v ponedeljek in četrtek od 19.30 do 21. Telovadba starejših bratov in sester se bo pričela s 15. oktobrom, če bo do tega dne dovolj vpisanih telovadčev in telovadk. Vpisovanje je vsako sredo od 14. do 15. in vsak petek od 18. do 19. v mestni telovadnici, vpisovanje dece s popoldanskim poukom, trgovskega in obrtnega naraščaja in mlajšega članstva pa je tudi ob času redne telovadbe pri vodniku oddelka.

x Sokol Celje I obvešča vse članstvo, naraščaj in deco ter roditelje, da se je 15. t. m. pričela redna telovadba. Vpisovanje bo do vštetelega 15. oktobra. Ker se po tem terminu ne bodo več sprejemali novi telovadci in telovadke, naj se čimprej vpišejo vsi, ki imajo veselje do telovadbe.

Gospodarstvo

O hmeljskih cenah in izgledih za bodočnost

Zalec, 24. septembra.

Kakor vsako leto, tako je tudi letošnja hmeljska sezona prinesla našemu kmetu marsikatero razočaranje. Napovedanih visokih hmeljskih cen ni in ni! Zadnje dni se je mnogo govorilo in pisalo o nenavadnem porastu hmeljskih cen, plačevalo se je baje že 27 din in celo več, ne da se pa dognati, kdo je bil kupec in kdo srečni prodajalec po teh visokih cenah. Dokazano je doslej samo, da je bilo sklenjenih nekaj zaključkov po 26 din, toda te kupčije so bile napravljene bolj iz prestižnih razlogov, slično kakor že poprej v začetku sezone, ko so v vsaki vasi kupili nekaj metrskih stotov hmelja po 25 din v osebne reklamne svrhe, da bi se lahko reklo, da je najbolje plačeval letos ta ali ta kupec. Tako je dobil otrok svoje dobro in pošteno ime in je bil opran izvirni greh, ki ga je storil dotični kupec s tem, da je ogromno večino hmelja pokupil po cenah, ki so bile mnogo bliže 15 din, kakor pa 25 oziroma 26 din!

Ker pa ne bi smelo biti v ceni razlike med gosposkim in kmečkim hmeljem — ako je barva in kvaliteta ista — čaka tudi naš savinjski kmet upravičeno, kdaj bo dosegel za svoje ravno tako dobro in še boljše blago

Ali ste že poravnali naročnino?

istotako 26 din. Toda zaman! Splošna cena se noče in noče dvigniti na 26 din in tako bodo menda bolj redki tisti izvoljenci, ki bodo prodali hmelj preko 25 din.

Naš savinjski kmet vse to natančno motri, študira, a ne razume, kako je vse to mogoče, saj so mu vendar poprej tako sveto zatrjevali in mu obečali, da bo bolje. Naveličan je slabih hmeljskih cen, zato išče krivca, ki nosi odgovornost za nje. Pri tem pa modruje takole: **Če je bilo poprej vsa leta krivo Hmeljarsko društvo slabih hmeljskih cen, jih je krivo tudi sedaj pod današnjim društvenim vodstvom. Vedno so kmetu govorili in ga prepričevali, da nosi Hmeljarsko društvo krivdo za slabe cene, zato pa ve kmet sedaj, kje ima iskati krivca za slabe cene!**

Savinjski kmet — zlasti tisti, ki ga tlačijo dolgovi — postaja vedno bolj malodušen. Ali res ne bo nikoli bolje? se zaskrbljen vprašuje. Toda izgledi za bodočnost so vse prej ko razveseljivi! Hmelja je izven Savinjske doline od leta do leta več, zato si ne sme savinjski hmeljar obetati nič dobrega za bodočnost!

Izvensavinjski kmetje dovažajo hmelj v Zalec in se vračajo vsi srečni in zadovoljni v svoje kraje. Po 16 din so prodali hmelj in le obžalujejo, da so ga imeli tako malo, da jim ga ni zraslo več. Zato odhajajo iz Zaleca vsi s trdno voljo, da bodo takoj razširili svoje hmeljske nasade, kajti za vse pridelke svojega posestva ne dobijo v jeseni toliko denarja kakor za hmelj, če je le po 16 din!

Savinjčan, ki je prodal svoj hmelj po 20 do 22 din, pa se vrača domov ves potr in pravi, da se mu hmeljarstvo ne izplača več.

Potrpite, Savinjčani, vaš križev pot se šele začelja! Še vse hujše bo, če pojde tako naprej pod spretnim in strokovnim vodstvom ljudi, ki odločajo danes o usodi in bodočnosti težko preizkušenega savinjskega hmeljarstva!

g Slabi izgledi za izvoz naših jabolk. Iz Slovenije je bilo doslej izvoženih 370 vagonov jabolk, na razpolago pa bi bilo do 1700 vagonov. Vse bi mogli izvoziti v Nemčijo, da nas ni prehitela Italija, ki je z dobro kvaliteto jabolk iz Južne Tirolske preplavila nemški trg z nižjimi cenami. Italijani so samo v mesecu avgustu izvozili v Nemčijo 2.500 vagonov jabolk po ceni 100 — 130 lir franko italijanska meja, kar znaša v nemški valuti 13 — 17 mark. Tudi Avstrija je v avgustu izvozila v Nemčijo 100 vagonov jabolk po ceni 13 mark franko avstrijska meja. Vsled take konkurence je v Nemčiji interes za naša jabolka hitro in močno padel. Cena našim jabolkom je na nemškem trgu padla na 12 mark, po tej nizki ceni pa naši izvozniki ne morejo izvažati, ker se ji mstroški ne krijejo, četudi imajo pri kmetih na razpolago najboljša jabolka, za katera so lani plačevali do 6 dinarjev, letos pa 1 dinar za kg. Nemčija sama bo letos pridelala nad 60.000 vagonov jabolk, kar sicer ne krije njene potrebe. Tako je letos Slovenija s svojim lepim in kvalitetnim sadjem zelo prizadeta. Nujno bi bilo, da bi se sklenil z Nem-

Ob pričetku novega šolskega leta

knjigarno in veletrgovino s papirjem

KARL GORIČAR VDV. - CELJE

Kralja Petra cesta 7-9

kjer si preskrbite šolske knjige — nove ali antikvarične — aktovke, nahrbtnike, vse vrste šolskih zvezkov in ostale šolske potrebščine. Nalivna peresa z zlatim peresom že od din 35,- naprej. — Kupujemo tudi antikvarične šolske knjige!

ZVEZNA TISKARNA V CELJU - Strossmayerjeva 1

Najstarejše narodno podjetje te stroke v Celju priporoča občinam, uradom, pridobitnim krogom, sokolskim, gasilskim in drugim društvom ter narodnemu občinstvu tiskovine vseh vrst in solidno vezavo knjig po zmernih cenah

Novo opremljena z modernim črkovnim materialom - - - Moderniziran strojni obrat

čijo, ako že ni prepozno nov dogovor, s katerim bi Nemčija priznala nam iste ugodnosti frankiranja do naše državne meje, kakor je to priznala tudi drugim državam, in da bi se pri nas marka obračunavala s polno pariteto. Samo tako bi se rentiral naš izvoz jabolk tudi po ceni 12 mark za 100 kg in kmetovalec bi še mogel računati na neko skromno ceno.

Sostanovalka

se sprejme v lepo, čisto, parketirano, separirano sobo z električno razsvetljavo v sredini mesta na stanovanje. Vprašati: Cankarjeva cesta 4-II levo.

Lepa, solnčna, nezazidana

stavbna parcela obsegajoča 1460 m², ograjena z lesenim plotom med betonskimi stebri in podstavkom, ležeča 10 minut pešhoje iz središča Celja v Zavodni ob občinski cesti brez prahu, je po ugodni ceni na prodaj. Natančnejša pojasnila daje stavbenik Konrad Gologranc v Celju.

2 do 3 sobno stanovanje

iščem za takoj ali s 1. novembrom v centru ali neposredni bližini mesta. Naslov naj se oddajo v upravi lista.

3 ali 4 sobno stanovanje

s kopalnico in sobo za služkinjo ter pritliklinami se išče za takoj. Naslov v upravi lista.

Kupim

malo rabljeno peč LUTZ, BLITZ ali tem primerno zgrajeno. Naslov pri OUZD v Celju.

Marljiv, mlajši prodajalec

vojaščine prost, neoženjen, več slovenskega in nemškega jezika, se za skorajšnji nastop išče. Ponudbe na specerijsko in kolonijalno trgovino Victor Wogg, Celje.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije, strelovodne naprave

Prezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

ŠOLSKE KNJIGE

za osnovne, meščanske in srednje šole, monopolne zvezke, risalne in pisalne potrebščine kupite zelo ugodno v knjigarni in trgovini s papirjem

FRANC LESKOVŠEK, CELJE, GLAVNI TRG 16

Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad Din 16.500.000—

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenje za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici: Maribor, Šoštani